

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директорка Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

Марина БРИЛЬ
« 30 » _____ 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

12 ПРЕЛЮДІЙ І ФУГ У МІНОРНИХ ТОНАЛЬНОСТЯХ

**Збірка для початкової мистецької освіти
та фахової передвищої мистецької освіти
галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 025 Музичне мистецтво**

Укладач:

Ю. М. Зубай

викладач Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра; Комунального мистецького навчального закладу Печерського району м. Києва «Дитяча музична школа № 28», спеціаліст другої категорії

Рецензентки:

К. О. Щедросєва

викладачка, заступниця директорки з навчально-методичної роботи Комунального закладу спеціалізованої мистецької освіти «Музична школа № 3» Херсонської міської ради, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка, доцентка, кандидатка педагогічних наук

О. В. Лобода

завідувачка фортепіанно-теоретичного відділу, викладачка Комунального закладу «Чорнобаївська дитяча школа мистецтв», спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка

Відповідальна
за випуск:

А. Г. Полещук

Рекомендовано:

на засіданні методичного об'єднання фортепіанного відділу Комунального мистецького навчального закладу Печерського району м. Києва «Дитяча музична школа № 28» (протокол № 15 від 25 листопада 2024 р.), на засіданні предметної комісії викладачів загального фортепіано Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра (протокол № 3 від 25 листопада 2024 р.)
© Зубай Ю. М., 2024 р.
© Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, 2024 р.

Передмова

Українська фортепіанна музика для дітей та юнацтва ХХ-ХХІ століття репрезентує широку образну панораму різножанрових та різнохарактерних п'єс (цикли та збірки В. Косенка, М. Дремлюги, О. Білаченко, Н. Лагодюк та ін.); значну кількість творів великої форми, серед яких навіть чимало зразків жанру «дитячого фортепіанного концерту» (І. Беркович, М. Сільванський, Б. Фроляк, Л. Працюк та ін.); яскравих етюдів для юних виконавців (Л. Ревуцький, Г. Без'язичний, О. Іванько, Є. Дзюба та ін.).

Поряд з тим, поліфонічний жанр в українській фортепіанній музиці і досі представлений доволі обмежено. Серед існуючих нині циклічних поліфонічних форм варто згадати «24 прелюдії та фуги» В. Задерацького, «15 концертних фуг» А. Караманова, «34 прелюдії та фуги» В. Бібіка, «6 прелюдій і фуг» М. Скорика, «Модальні прелюдії та фуги in C» Б. Стронька, «12 прелюдій і фуг» О. Яковчука. Вище згадані цикли є репертуаром класів спеціального фортепіано музичних коледжів та вищих навчальних закладів. З іншого боку, в українській поліфонічній фортепіанній музиці є певний пласт музики, котрий включає в себе поліфонічні обробки народних пісень, серед яких цикл М. Ластовецького «50 поліфонічних п'єс-канонів на теми українських народних пісень», окремі поліфонічні обробки пісень у творчості І. Берковича, О. Касаткіної, В. Маника, К. Шутенка та ін. Слід зауважити, що переважна більшість поліфонічних обробок українських народних пісень розрахована за рівнем складності на виховання піаніста у перші роки навчання, і є хорошою підготовкою до освоєння більш складних поліфонічних форм, серед яких найважливіше місце займає жанр «фуги».

І власне огляд української поліфонічної фортепіанної музики демонструє, що найменше уваги композитори приділяли циклічному репертуару для так званої «середньої ланки» у розвитку юного піаніста (аналог базового підрівня початкової мистецької освіти). Найяскравішим зразком такого жанру є «10 прелюдій і фуг» Ю. Щуровського. Цикл характеризується логікою та чіткістю форми, а фуги (з орієнтацією на потенційного виконавця) усі є двоголосними. Сворієдним продовженням не лише традицій, закладених циклом Ю. Щуровського, але і загалом як результат вивчення значного пласту української фортепіанної музики для дітей та юнацтва став мій авторський цикл «12 прелюдій і фуг у мінорних тональностях».

Аналіз циклу «12 прелюдій і фуг у мінорних тональностях».

Методичні рекомендації.

Цикл «12 прелюдій і фуг у мінорних тональностях» за рівнем складності розрахований на учнів-піаністів базового підрівня початкової мистецької освіти та студентів класу загального фортепіано фахових музичних коледжів. Порядок творів у циклі побудований за хроматичною послідовністю прелюдій і фуг та охоплює усі мінорні тональності. Фуги у циклі переважно двоголосні, за виключенням фуг e-moll, a-moll, b-moll, котрі для урізноманітнення поліфонічних особливостей циклу написані у формі триголосної фуги, але задля зручності в них уникається проведення тем в середньому голосі при триголоссі.

Єдності циклу сприяє спорідненість основної теми прелюдії та теми фуги у низці прелюдій і фуг (c-moll, es-moll, f-moll, g-moll) та спільність характерно-образної сфери (у прелюдях і фугах c-moll, cis-moll, d-moll, e-moll, fis-moll, g-moll, a-moll). Хоча за рівнем складності кожен мікроцикл прелюдій і фуг у збірці відповідає орієнтовно базовому підрівню початкової мистецької освіти, доцільніше виокремити орієнтовний рівень складності кожної прелюдії і фуги згідно приблизного року навчання юного піаніста, адже твори циклу можуть також активно використовуватись і в курсі загального фортепіано фахових музичних коледжів. Отже, за рівнем технічних та звукотворчих завдань прелюдія і fuga d-moll може використовуватись у роботі з учнями п'ятого року навчання; c-moll, fis-moll, b-moll – шостого; cis-moll, f-moll, g-moll, h-moll – сьомого; es-moll, e-moll, gis-moll – восьмого-дев'ятого року навчання.

Особливості використання творів циклу в курсі загального фортепіано фахових музичних коледжів. Дисципліну «загальне фортепіано» у музичних коледжах опановують студенти з різноманітним рівнем фортепіанної підготовки, отриманим до вступу в коледж. Збірка направлена на студентів, котрі мають вже навички гри на фортепіано, що відповідають завданням та вмінням, котрі мають бути опановані на елементарному підрівні початкової мистецької освіти. З розрахунком саме на студентів класів загального фортепіано переважна частина творів у збірці є компактною за формою, написана з обмеженим використанням складних технічних прийомів. Усі твори циклу мають концертне спрямування, що дозволить педагогам поліфонічну компоненту програми використовувати як репертуар для виступів на заходах різного рівня.

Ознайомитись із аудіозаписом циклу, доповненим нотним відеорядом можна за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=5-ctSwjMxG0> або за QR-кодом, поданим вкінці методичних рекомендацій.

Прелюдія і fuga c-moll – мікроцикл лірико-споглядального плану, у якому прелюдія має поліфонізований фактурний тип викладу. Тому при роботі над нею потрібно окреслити основні мелодичні лінії та підголоскові мотиви в обох руках. У фузі технічною складністю є секвенційні мотиви з непозиційною аплікатурою.

Прелюдія і fuga cis-moll – за характером скорботно-трагічна. Прелюдія хоча і має поліфонічний виклад, але основна робота має надаватися саме роботі над кантиленністю звуку, зокрема в основній мелодичній лінії. Фуга побудована на секвенційних секундових інтонаціях, але при вивченні твору виконавцеві потрібно мислити цільними лініями, згідно яких проставлене фразування у фузі.

Прелюдія і fuga d-moll – є одним із найдоступніших за типом викладу мікроциклом збірки. У ній хоча прелюдія має чітко яскраво виражене двоголосся, але основний мелодичний мотив у лівій руці проходить лише у двох тактах другого речення побудови (прелюдія написана у формі періоду). Фуга має коротку двотактову тему, характерною інтонаційною ознакою якої є хід на зменшену септиму. Особливістю цієї фуги, на відміну від попередніх, є відхід, впродовж розвитку фуги, у тональності далекого ступеня спорідненості, що і є впливом сучасної музичної мови на даний цикл.

Прелюдія і fuga es-moll – лірико-драматичний мікроцикл. У роботі над прелюдією значну технічну складність являє арпеджіована фактура лівої руки, котру виконавець має окремо вивчити задля якісного освоєння тексту. Тема фуги має вокальну специфіку побудови у першій її половині, та інструментальну, – у другій, що виявляється у далеких інтервальних ходах та аплікатурі, котра потребує підкладання пальців на одній ноті. Кожне проведення теми у фузі потребуватиме особливо ретельного відпрацювання місць котрі мають саме «інструментальну» специфіку мелодики.

Прелюдія і fuga e-moll. Прелюдія за характером має риси поємності, інтонаційні та фактурні впливи з творів подібного жанру у творчості В. Косенка. Найважливішим завданням при формуванні цілісної виконавської концепції у прелюдії є вміння цікаво звукотворчо оформити репризний епізод, котрий майже не відрізняється нотно від експозиційного, але суттєво за виконанням має відрізнятись від експозиційного – увагою до деталей, котрі прописані у нотному

тексті. Фуга пісенного плану, та передбачає більш часту і щільнішу педалізацію, ніж прописано у нотному тексті, у тих місцях, де виконавцеві складно виконати мотиви зв'язною лінією.

Прелюдія і фуга f-moll. Прелюдія має жанрові витоки «босанови», що передбачає певну темпераментність у виконанні. Складність являє фактурне оформлення правої руки, у якій одночасно проходить синкопований супровід та основна мелодія. Виконавцеві потрібно знайти відповідний тембр, щоб ці фактурні пласти відрізнялись за своїм туше. Фуга пісенного характеру, на інтонаціях прелюдії, котрі вже не несуть в собі той запал, основне звукотворче завдання фуґи – наспівна гра.

Прелюдія і фуга fis-moll. У прелюдії вказана ремарка «*guasi rubato*», котра хоча і є своєрідною відсилкою до вільної гри, але у роботі над цим твором важливим є виховання у юного виконавця вміння визначати ті межі у яких можна допускати відхилення від основного темпу. Фуга має скорботний характер, основне її завдання – плавність голосоведення.

Прелюдія і фуга g-moll. Прелюдія має тричастинну форму із контрастною серединою. У крайніх розділах фактура основним планом йде вокальна мелодика правої руки, а ліва супроводом по розкладеним арпеджію. У середньому розділі фактура є чітко тришаровою: у лівій руці – розкладені арпеджію, у правій – середній пласт фактури із подвійними нотами та верхній голос, що виконує функцію основної мелодії. Значною складністю у цьому розділі є вміння легко грати подвійні ноти таким чином, щоб вони не перебивали динамічно верхній голос. Друга складність розділу – скачки у правій руці при переходах від подвійних нот до верхнього голосу фактури – перехід має бути вчасним і потребує ретельного окремого відпрацювання. Основна тема фуґи має два інтонаційно подібних елементи, котрі задля різноманітності відділені не лише лігами, але і динамічно. Впродовж наступних проведень тем бажано зберігати динамічну відмінність цих двох елементів.

Прелюдія і фуга gis-moll. За технічною складністю два твори мікроциклу суттєво відрізняються. У прелюдії, котра має драматично-трагічний характер, значну складність являє вибудова мелодичної лінії в акодовій фактурі, а також акордово-октавні скачки у репризному епізоді. Тема фуґи носить ознаки секвенційності, але вірний вибір темпу (не занадто повільний) допоможе образно уникнути одноманіття у звучанні.

Прелюдія і фуга a-moll. Прелюдія складається з чітких трьох розділів, котрі відділяються тонально та за типом фактурного викладу. У крайніх розділах присутні «приховані переклички» партій правої та лівої руки (в елементах, де лише виконує ліва рука інтонації, котрі проходили попередньо у правій). В середньому розділі виконавцеві важливо органічно переключити увагу на появу розгорнутої мелодичної лінії у партії лівої руки, котра приходить у так званому «віолончельному» регістрі на фортепіано. І власне саме туше виконавця у цьому розділі має бути наближене до імітації гри на цьому інструменті. У фузі не прописане лігування, але позначка «sempre legato» передбачає суцільне плавне ведення мелодичних ліній. Фуга має однотактову каденцію, у якій при фактурному розширенні варто зберігати своєрідним «першим планом» інтонаційний елемент з теми, котрий її розпочинає.

Прелюдія і фуга b-moll має ностальгічно-скорботний характер. Прелюдія є компактною за формою, і побудована на однотипних інтонаційних зворотах. Тема фуги близька до інтонацій народних пісень, що і є прямою відсилкою до вдалого вибору темпу теми – відносно того, у якому темпі виконавцю зручно її проспівати.

Прелюдія і фуга h-moll. Два твори мікроциклу суттєво контрастні за характером та фактурним оформленням. Прелюдія – хорально-акордова, її основні завдання полягають у проведенні мелодичної лінії в акордовій фактурі. Фуга має скерцозно-саркастичний настрій, і вибір темпу у ній має бути якомога швидким, для підкреслення образного змісту.

Фуга

Andante (♩ = 70)

Musical notation for measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The tempo is Andante with a quarter note equal to 70 beats per minute. The first staff (treble clef) begins with a melodic line marked *mp*. The second staff (bass clef) has rests for the first two measures and then enters with a bass line.

Musical notation for measures 5-9. The first staff continues the melodic line, marked *mf dim.* and then *mp*. The second staff features a rhythmic accompaniment of eighth notes, with fingering numbers 4, 1, 4, 1, 2, 1 indicated below the notes.

Musical notation for measures 10-14. The first staff has a melodic line with a *cresc.* marking. The second staff continues the eighth-note accompaniment.

Musical notation for measures 15-19. The first staff has a melodic line with a *(cresc.)* marking, followed by *mf* and *f*. The second staff continues the accompaniment. A *rit.* marking is present above the first staff in measure 18, and *a tempo* is written above the second staff in measure 19. A triplet of eighth notes is marked with a '3' and a checkmark.

Musical notation for measures 20-24. The first staff has a melodic line with a *dim.* marking. The second staff continues the accompaniment. A *rit.* marking is present above the first staff. The piece concludes with a double bar line and a *p* dynamic marking.

Прелюдія

Andante (♩ = 60)

mp

mf *stretto cresc.*

a tempo

rit. *mf*

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

8

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

12

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

15

Led. * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* *

17

Led. * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* * *Led.* * * *Led.* * *Led.* *

Фуга

Andante (♩ = 65)

p *mp*

6

11

16

Musical score for measures 16-20. The piece is in G major (one sharp) and 2/4 time. Measure 16 starts with a treble clef and a bass clef. The treble staff contains eighth notes and quarter notes, with a *mp* dynamic marking. The bass staff contains quarter notes and eighth notes. Measures 17-20 continue the melodic and harmonic development.

21

Musical score for measures 21-25. The treble staff features a melodic line with slurs and ties. The bass staff provides a steady accompaniment with quarter and eighth notes.

26

Musical score for measures 26-27. Measure 26 shows a continuation of the melodic line in the treble. Measure 27 concludes the section with a double bar line. Below the bass staff, there are fingerings: '8' under the first measure, 'x' under the second, and '6' under the third.

Прелюдія

Andante

Musical score for measures 1-5 of the Prelude. The tempo is marked *Andante*. The key signature is B-flat major (two flats) and the time signature is 2/4. The piece begins with a treble clef and a bass clef. The treble staff contains a melodic line with slurs and ties, marked *mp*. The bass staff contains a simple accompaniment.

6

Musical score for measures 6-10 of the Prelude. The treble staff features a complex melodic line with slurs and ties, including fingerings: 1 4 3, 1 2 1, 5 4 2 1 2, 2 1 2 5 4 3 2 1, 1 2 1 5. The bass staff contains a simple accompaniment with fingerings 5 3 1 at the end.

11

1

Фуга

Andante, risoluto

mf

dim.

6

(dim.)

mf

11

f

15

2 1

19

mp

dim.

23 **rit.** **a tempo**

(dim.) *f*

4 1 2

27 **rit.**

mp *mp*

8 7

Прелюдія

Larghetto (♩ = 50)

mp

5 2 1 3 2 1 2 1 5 2 1 4 5 2 1 3 2 1 2 5 2 1 3 2 1 2 3

Led. * Led. * Led. * Led. *

Led. * Led. * Led. * Led. *

Led. * Led. * Led. * Led. * Led. * Led. * Led. * Led. *

8

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

Detailed description: This system contains measures 8 and 9. The music is in a 3/4 time signature with a key signature of three flats. The right hand features a complex texture with chords and moving lines, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The dynamic marking 'Red.' (Ritardando) is indicated with asterisks at the end of each measure.

10

Red. * Red. * Red. * Red. *

Detailed description: This system contains measures 10 and 11. A long slur covers the right hand across both measures. The left hand continues with eighth-note accompaniment. The dynamic marking 'Red.' is repeated with asterisks at the end of each measure.

12

Red. * Red. * Red. * Red. *

Detailed description: This system contains measures 12 and 13. Similar to the previous system, a long slur covers the right hand. The left hand accompaniment remains consistent. The dynamic marking 'Red.' is repeated with asterisks at the end of each measure.

14

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

Detailed description: This system contains measures 14 and 15. The right hand has a more active texture with frequent chords. The left hand accompaniment is eighth notes. The dynamic marking 'Red.' is repeated with asterisks at the end of each measure. A dashed line with an '8' below it spans the end of measure 14 into measure 15.

16

rit. - - - - -

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

Detailed description: This system contains measures 16 and 17. The right hand features a dense texture of chords. The left hand accompaniment is eighth notes. The dynamic marking 'Red.' is repeated with asterisks at the end of each measure. A dashed line with an '8' below it spans the end of measure 16 into measure 17. The word 'rit.' is written above the staff with a dashed line extending across the system.

Фуга

Andante (♩ = 72)

Musical notation for measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The tempo is Andante with a quarter note equal to 72 beats per minute. The first system shows the right hand starting with a melodic line marked *mp animato* and the left hand with a bass line marked *p*.

Musical notation for measures 5-8. The right hand continues with a melodic line marked *mp*, featuring fingerings: 3 2 5 4 3, 2 1 2-1, 3 2 5 4 3, 2 1 2-1. The left hand provides a bass line.

Musical notation for measures 9-13. The right hand features a series of half notes. The left hand has a more active bass line with fingerings: 1 2 1 2 4 5, 1 2 3 1 2 3.

Musical notation for measures 14-17. The right hand continues with a melodic line, and the left hand has a bass line. A *dim.* (diminuendo) marking is present in the right hand.

Musical notation for measures 18-21. The right hand continues with a melodic line marked *mf* (mezzo-forte). The left hand has a bass line.

Musical notation for measures 22-25. The right hand continues with a melodic line. The left hand has a bass line. A *p cresc.* (piano crescendo) marking is present in the right hand.

(cresc.) *mf*
Ad. *

rit. *f* *mp* a tempo
Ad. 8 1 1 2 2 3 2 1 2 3 5 *

rit. Ad. * Ad. * Ad. *

Прелюдія

Andante (♩ = 65)

mp Ad. * Ad. * Ad. * Ad. * Ad. * Ad. *

4

ped simile

7

rit.

8

11

a tempo

mp animato cresc.

8

15

a tempo

rit.

mp

8

19

8

22

3

25

rit. ---

8 8 8

Фуга

Andante (♩ = 60)

p

5

mp

9

mf

13

Musical score for measures 13-16. The piece is in G major (one sharp). The right hand features a melodic line with eighth notes and quarter notes, often beamed together. The left hand provides a steady accompaniment with eighth notes. The music is characterized by long, sweeping phrases that span across multiple measures.

17

mf

Musical score for measures 17-20. The right hand continues with a melodic line, now including some chromatic movement. The left hand accompaniment remains consistent. The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is indicated at the beginning of the system.

21

Musical score for measures 21-24. The right hand has a more active melodic line with frequent eighth notes. The left hand accompaniment continues with eighth notes. The phrasing remains fluid and connected.

25

Musical score for measures 25-28. The right hand features a melodic line with eighth notes and quarter notes. The left hand accompaniment includes some changes in articulation, with some notes being accented. The overall texture remains consistent.

29

rit. 8

dim. *p*

Musical score for measures 29-32. The right hand has a melodic line with some chromaticism and a final cadence. The left hand accompaniment continues with eighth notes. The dynamic marking *rit.* (ritardando) is indicated above the staff, and *dim.* (diminuendo) is indicated below the staff. The piece concludes with a final chord and a fermata. The number 8 is written below the staff in the first measure of this system, and another 8 is written below the staff in the final measure.

Прелюдія

Moderato (♩ = 120)

Measures 1-4 of the prelude. The piece is in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The first measure starts with a piano (*mp*) dynamic. The right hand plays a melodic line, and the left hand provides harmonic support with chords and single notes. A first ending bracket labeled '8' spans measures 3 and 4.

Measures 5-8. The melodic line continues in the right hand, while the left hand plays a steady accompaniment. The dynamics remain consistent with the previous section.

Measures 9-12. The dynamics increase to mezzo-forte (*mf*). The melodic line becomes more active, and the accompaniment features more complex chordal textures.

Measures 13-16. The melodic line continues with eighth-note patterns. The accompaniment consists of chords and single notes, maintaining the harmonic structure.

Measures 17-20. The dynamics increase to forte (*f*). The melodic line features a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The accompaniment continues with chords and single notes.

Measures 21-24. The melodic line continues with a similar rhythmic pattern. The accompaniment features chords and single notes. A first ending bracket spans measures 23 and 24.

25

Musical score for measures 25-28. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 3/4 time signature. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and a long slur over measures 26 and 27. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

29

Musical score for measures 29-32. The right hand continues with eighth-note patterns and slurs. Dynamic markings include *f* (forte) at the start of measure 30, *mp* (mezzo-piano) at the start of measure 31, and *f* at the start of measure 32. The left hand accompaniment remains consistent.

33

Musical score for measures 33-36. The right hand features a melodic line with a slur over measures 33-35 and a final flourish in measure 36. A dynamic marking of *mp* is present at the start of measure 33. The left hand accompaniment continues.

37

Musical score for measures 37-40. The right hand has a more active melodic line with eighth-note patterns. A dynamic marking of *8-1* is present in the left hand at the start of measure 37. The left hand accompaniment continues.

41

Musical score for measures 41-44. The right hand features a melodic line with a slur over measures 42-43 and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) at the start of measure 44. The left hand accompaniment continues.

45

Musical score for measures 45-48. The right hand has a melodic line with a slur over measures 45-46 and a dynamic marking of *mf* at the start of measure 47. The left hand accompaniment continues.

Musical score for measures 49-52. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, and a series of chords. The bass staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes. A *dim.* (diminuendo) marking is placed under the treble staff in measure 49. A *mf* (mezzo-forte) marking is placed to the right of the treble staff in measure 52. The piece ends with a double bar line.

Фуга

Moderato (♩ = 120)

Musical score for measures 53-56. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes. A *mp* (mezzo-piano) marking is placed under the treble staff in measure 53. The piece ends with a double bar line.

Musical score for measures 57-60. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes. A *mp* (mezzo-piano) marking is placed under the treble staff in measure 57. The piece ends with a double bar line.

Musical score for measures 61-64. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes. The piece ends with a double bar line.

Musical score for measures 65-68. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 4/4 time signature. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a bass line with eighth and sixteenth notes. A *mf* (mezzo-forte) marking is placed under the treble staff in measure 65. The piece ends with a double bar line.

18

dim.

22

rit.

(dim.)

p

Прелюдія

Lento

mp quasi rubato

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped simile*

3

rit. **a tempo**

7

rit.

8

Фуга

Andante

Measures 1-5 of the fugue. The piece is in G major (one sharp) and common time (C). The tempo is marked 'Andante'. The first system shows the beginning of the piece. The treble clef part starts with a melodic line, and the bass clef part has a whole rest. A dynamic marking of *mp* is present in the first measure.

6

Measures 6-10 of the fugue. The treble clef part continues with a melodic line, and the bass clef part has a whole rest. A dynamic marking of *pp* is present in measure 8.

11

Measures 11-15 of the fugue. The treble clef part has a melodic line, and the bass clef part has a whole rest. A dynamic marking of *mp* is present in measure 12.

16

Measures 16-20 of the fugue. The treble clef part has a melodic line, and the bass clef part has a whole rest.

21

Measures 21-25 of the fugue. The treble clef part has a melodic line, and the bass clef part has a whole rest. A dynamic marking of *p* is present in measure 22, and *mp* is present in measure 25.

Musical score for measures 27-29. The piece is in A major (two sharps) and 6/8 time. Measure 27 features a treble clef with a half note chord (A4, C#5) and a bass clef with a half note chord (A2, C#3). Measure 28 has a treble clef with a half note chord (A4, C#5) and a bass clef with a half note chord (A2, C#3). Measure 29 has a treble clef with a half note chord (A4, C#5) and a bass clef with a half note chord (A2, C#3). The dynamic marking *mf* is present in measure 28.

Прелюдія

Andante (♩ = 75)

Musical score for measures 1-2. The piece is in B-flat major (two flats) and 12/8 time. Measure 1 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). Measure 2 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). The dynamic marking *p* is in measure 1 and *mp* is in measure 2. There are *Red.* and asterisk markings below the bass line.

Musical score for measures 3-4. The piece is in B-flat major (two flats) and 12/8 time. Measure 3 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). Measure 4 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). The dynamic marking *p* is in measure 3. There are *Red.* and asterisk markings below the bass line.

Musical score for measures 5-6. The piece is in B-flat major (two flats) and 12/8 time. Measure 5 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). Measure 6 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). There are *Red.* and asterisk markings below the bass line.

Musical score for measures 7-8. The piece is in B-flat major (two flats) and 12/8 time. Measure 7 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). Measure 8 has a treble clef with a half note chord (Bb4, D5) and a bass clef with a half note chord (Bb2, D3). The dynamic marking *p* is in measure 7. There are *Red.* and asterisk markings below the bass line.

Meno mosso

10

cresc.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Detailed description: This system covers measures 10 and 11. The right hand features a series of chords with a dotted half note rhythm, marked with accents and a crescendo hairpin. The left hand plays a steady eighth-note accompaniment. Below the staff, there are five dynamic markings: *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, and *.

12

(cresc.)

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Detailed description: This system covers measures 12 and 13. The right hand continues with chords, marked with accents and a crescendo hairpin. The left hand maintains the eighth-note accompaniment. Below the staff, there are five dynamic markings: *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, and *.

14

mf

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Detailed description: This system covers measures 14 and 15. The right hand has chords with accents, marked *mf*. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Below the staff, there are seven dynamic markings: *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, and *.

16

dim.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Detailed description: This system covers measures 16 and 17. The right hand has chords with accents, marked *dim.*. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Below the staff, there are nine dynamic markings: *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, and *.

18

rit. *a tempo*

(dim.) *p*

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Detailed description: This system covers measures 18 and 19. Measure 18 has chords with accents, marked *(dim.)*. Measure 19 starts with a *rit.* hairpin, then returns to *a tempo*. The right hand has a long note with a slur, marked *p*. The left hand continues the eighth-note accompaniment. Below the staff, there are five dynamic markings: *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, * *Red.*, and *. A finger number '2' is written below the final note of the left hand in measure 19.

20

mf mp

And. * And. *

Detailed description: This system contains measures 20 and 21. The right hand features a melodic line with a slur and a fermata over the final note of measure 21. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics are marked *mf* and *mp*. Performance markings include *And.* and asterisks.

22

And. * And. *

Detailed description: This system contains measures 22 and 23. The right hand continues the melodic line with a slur and a fermata. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics are marked *And.* and asterisks.

24

And. * And. * rit. - - -

Detailed description: This system contains measures 24 and 25. The right hand has a slur and a fermata. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics are marked *And.*, asterisks, and *rit.* with a dashed line.

26

And. * And. * And. * And. *

Detailed description: This system contains measures 26 and 27. The right hand has a slur and a fermata. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics are marked *And.*, asterisks, and *p*.

Фуга

Andante (♩ = 75)

mp cantabile *p*

Detailed description: This system shows the beginning of the fugue in common time. The right hand has a melodic line starting with a half rest, followed by a series of eighth notes. The left hand has a whole rest. Dynamics are marked *mp cantabile* and *p*.

5

mp

Measures 5-8: Treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes and a slur over measures 6-8. Dynamic marking *mp* is present in the bass clef.

9

Measures 9-12: Treble clef contains a melodic line with quarter notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes and a slur over measures 10-12.

13

mf

Measures 13-16: Treble clef contains a melodic line with quarter notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes and a slur over measures 14-16. Dynamic marking *mf* is present in the bass clef.

17

dim.

Measures 17-19: Treble clef contains a melodic line with quarter notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes. A slur in the bass clef is marked with *dim.* (diminuendo).

20

(dim.)

mp

Measures 20-23: Treble clef contains a melodic line with quarter notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes. A slur in the bass clef is marked with *(dim.)* and *mp*.

24

Measures 24-27: Treble clef contains a melodic line with quarter notes. Bass clef contains a bass line with eighth notes and a slur over measures 24-27.

Прелюдія

Andante, maestoso (♩ = 75)

ped. * *ped.* * *ped.* * *ped.* *

ped. * *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.* *

ped. * *ped.* * *ped.* * *ped.* *

13 rit. - - -

mp *m.d.* *m.d.*

8 8 8 8 8

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

a tempo

18 (rit.) - - -

ff *ff* *ff*

8 8 8 8

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

22

8 8 8 8 8 8 8 8

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

27

8 8 8 8 8

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

32

sub. p *rit.* - - -

8 8 8 8

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Фуга

Andante (♩ = 60)

mp

5 4 3 2 1 2 1 2

5 4 2 1 3

p

9

mp

1 2 1 2

13

5 3 4 1 5 4 3 1 5 3 4 3 1 3 2 1

17

1 3 2 4 2 1 2 1 5 1 2

mf

21

5 1 2 1

f dim.

25

2 3 4 2

29

rit. -----

1 5

p

Прелюдія

Andante (♩ = 65)

mp

1 5

And. * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* *

5

1 5

And. * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* *

9

1 5

And. * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* *

13

mp con moto *cresc.*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

16

(cresc.)

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

19

(cresc.) *dim.*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

rit.

23

(dim.)

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

a tempo

27

(rit.) *mp*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

31 *rit.*

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

(rit.)

34

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

morendo

Фуга

Andante (♩ = 65)

mp sempre legato

5

9

13

Musical score for measures 13-16. The piece is in 4/4 time. Measure 13 starts with a treble clef and a bass clef. The treble staff contains chords and a melodic line, while the bass staff has a steady eighth-note accompaniment. A sharp sign is present in measure 14. Measure 15 has a fermata over the treble staff. Measure 16 continues the accompaniment.

17

Musical score for measures 17-20. The piece is in 4/4 time. Measure 17 has a bass clef in the treble staff and a treble clef in the bass staff. The treble staff has a melodic line, and the bass staff has an eighth-note accompaniment. A sharp sign is present in measure 18. A *mf* dynamic marking is placed in measure 18. Measure 19 continues the melodic line in the treble staff. Measure 20 ends with a flat sign in the bass staff.

21

Musical score for measures 21-24. The piece is in 4/4 time. Measure 21 has a treble clef in the treble staff and a bass clef in the bass staff. The treble staff has a melodic line, and the bass staff has an eighth-note accompaniment. A *f* dynamic marking is placed in measure 22. Measure 23 continues the melodic line. Measure 24 ends with a sharp sign in the treble staff and a flat sign in the bass staff.

25

Musical score for measures 25-28. The piece is in 4/4 time. Measure 25 has a treble clef in the treble staff and a bass clef in the bass staff. The treble staff has a melodic line, and the bass staff has an eighth-note accompaniment. A *dim.* dynamic marking is placed in measure 25. Measure 26 continues the melodic line. Measure 27 continues the melodic line. Measure 28 ends with a *rit.* marking and a 10/4 time signature in both staves.

29

Musical score for measures 29-32. The piece is in 4/4 time. Measure 29 has a treble clef in the treble staff and a bass clef in the bass staff. The treble staff has a melodic line, and the bass staff has an eighth-note accompaniment. A *mf* dynamic marking is placed in measure 29. Measure 30 continues the melodic line. Measure 31 has a *a tempo* marking and a 4/4 time signature in both staves. Measure 32 ends with a *rit.* marking and a dashed line in both staves. A circled '8' is written below the bass staff in measure 30.

(rit.)

32

Musical score for measures 32-33. The piece is in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 12/8 time signature. Measure 32 features a steady eighth-note melody in the right hand and a bass line of chords in the left hand. Measure 33 shows a melodic flourish in the right hand and a descending bass line.

Прелюдія

Andante (♩ = 60)

mp

Musical score for measures 1-2. The piece is in a key with three flats and a 12/8 time signature. Measure 1 has a melody in the right hand and chords in the left hand. Measure 2 continues the melody and bass line. The dynamic is marked *mp*.

3

Musical score for measures 3-4. Measure 3 continues the melody and bass line. Measure 4 features a melodic flourish in the right hand and a bass line. The dynamic is marked *mp*.

5 8

mf dim.

Musical score for measures 5-8. Measure 5 continues the melody and bass line. Measure 6 features a melodic flourish in the right hand and a bass line. Measure 7 continues the melody and bass line. Measure 8 features a melodic flourish in the right hand and a bass line. The dynamic is marked *mf* and *dim.*.

7 rit.

(dim.)

Musical score for measures 7-8. Measure 7 continues the melody and bass line. Measure 8 features a melodic flourish in the right hand and a bass line. The dynamic is marked *(dim.)* and *rit.*.

Фуга

Andante (♩ = 70)

Musical score for measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The tempo is Andante (♩ = 70). The dynamic marking is *mp*. The melody in the right hand begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The left hand has a whole rest in the first two measures and then enters with a series of eighth notes.

Musical score for measures 5-8. The right hand features a series of chords and dyads, while the left hand continues with a steady eighth-note accompaniment. The dynamic remains *mp*.

Musical score for measures 9-12. The right hand has a melodic line with some grace notes, and the left hand continues its eighth-note accompaniment. The dynamic marking changes to *mf* in the final measure.

Musical score for measures 13-16. The right hand has a more active melodic line with eighth notes and a grace note. The left hand continues with eighth notes. The dynamic marking is *p* in the final measure.

Musical score for measures 17-20. The right hand has a melodic line with some grace notes. The left hand continues with eighth notes. The piece concludes with a double bar line. The dynamic marking is *p*.

Прелюдія

Larghetto, mesto (♩ = 53)

mf legato *sub.mp*

5 *f dim.*

10

8

8

Detailed description: This block contains the first ten measures of the Prelude. It is written for piano in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked 'Larghetto, mesto' with a quarter note equal to 53 beats. The first system (measures 1-4) features a melody in the right hand with slurs and a bass line with chords. Dynamics include *mf legato* and *sub.mp*. The second system (measures 5-8) continues the melody with a *f dim.* dynamic. The third system (measures 9-10) concludes the piece with a final chord in the right hand and a bass line ending with a fermata. Measure numbers 5, 10, and 8 are indicated at the start of their respective systems.

Фуга

Allegro (♩ = 160)

p sarcasticamente

5

Detailed description: This block contains the first five measures of the Fugue. It is written for piano in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked 'Allegro' with a quarter note equal to 160 beats. The first system (measures 1-4) shows a rhythmic melody in the right hand and a bass line with rests. The dynamic is *p sarcasticamente*. The second system (measures 5) continues the melody in the right hand and the bass line. A measure number 5 is indicated at the start of the second system.

9

Musical score for measures 9-12. The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. Measure 9 features a treble clef with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4. The bass clef has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. Measure 10 has a treble clef with a quarter note C5, an eighth note B4, and a quarter note A4. The bass clef has a quarter note C3, an eighth note B2, and a quarter note A2. Measure 11 has a treble clef with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4. The bass clef has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. Measure 12 has a treble clef with a quarter note F#4, an eighth note G4, and a quarter note A4. The bass clef has a quarter note F#2, an eighth note G2, and a quarter note A2.

13

Musical score for measures 13-16. Measure 13 has a treble clef with a quarter note B4, an eighth note A4, and a quarter note G4. The bass clef has a quarter note B2, an eighth note A2, and a quarter note G2. Measure 14 has a treble clef with a quarter note A4, an eighth note G4, and a quarter note F#4. The bass clef has a quarter note A2, an eighth note G2, and a quarter note F#2. Measure 15 has a treble clef with a quarter note G4, an eighth note F#4, and a quarter note E4. The bass clef has a quarter note G2, an eighth note F#2, and a quarter note E2. Measure 16 has a treble clef with a quarter note F#4, an eighth note E4, and a quarter note D4. The bass clef has a quarter note F#2, an eighth note E2, and a quarter note D2.

17

Musical score for measures 17-20. Measure 17 has a treble clef with a quarter note D4, an eighth note C4, and a quarter note B3. The bass clef has a quarter note D2, an eighth note C2, and a quarter note B1. Measure 18 has a treble clef with a quarter note C4, an eighth note B3, and a quarter note A3. The bass clef has a quarter note C2, an eighth note B1, and a quarter note A1. Measure 19 has a treble clef with a quarter note B3, an eighth note A3, and a quarter note G3. The bass clef has a quarter note B1, an eighth note A1, and a quarter note G1. Measure 20 has a treble clef with a quarter note A3, an eighth note G3, and a quarter note F#3. The bass clef has a quarter note A1, an eighth note G1, and a quarter note F#1. Dynamics include *p* in measure 19.

21

Musical score for measures 21-24. Measure 21 has a treble clef with a quarter note G3, an eighth note F#3, and a quarter note E3. The bass clef has a quarter note G2, an eighth note F#2, and a quarter note E2. Measure 22 has a treble clef with a quarter note F#3, an eighth note E3, and a quarter note D3. The bass clef has a quarter note F#2, an eighth note E2, and a quarter note D2. Measure 23 has a treble clef with a quarter note E3, an eighth note D3, and a quarter note C3. The bass clef has a quarter note E2, an eighth note D2, and a quarter note C2. Measure 24 has a treble clef with a quarter note D3, an eighth note C3, and a quarter note B2. The bass clef has a quarter note D2, an eighth note C2, and a quarter note B1. Dynamics include *mp* in measure 23. An 8-measure rest is indicated in the bass clef of measure 24.

25

a tempo

Musical score for measures 25-28. Measure 25 has a treble clef with a quarter note B3, an eighth note A3, and a quarter note G3. The bass clef has a quarter note B2, an eighth note A2, and a quarter note G2. Measure 26 has a treble clef with a quarter note A3, an eighth note G3, and a quarter note F#3. The bass clef has a quarter note A2, an eighth note G2, and a quarter note F#2. Measure 27 has a treble clef with a quarter note G3, an eighth note F#3, and a quarter note E3. The bass clef has a quarter note G2, an eighth note F#2, and a quarter note E2. Measure 28 has a treble clef with a quarter note F#3, an eighth note E3, and a quarter note D3. The bass clef has a quarter note F#2, an eighth note E2, and a quarter note D2. Dynamics include *rit.* in measure 26. An 8-measure rest is indicated in the bass clef of measure 26.

29

Musical score for measures 29-32. Measure 29 has a treble clef with a quarter note D4, an eighth note C4, and a quarter note B3. The bass clef has a quarter note D2, an eighth note C2, and a quarter note B1. Measure 30 has a treble clef with a quarter note C4, an eighth note B3, and a quarter note A3. The bass clef has a quarter note C2, an eighth note B1, and a quarter note A1. Measure 31 has a treble clef with a quarter note B3, an eighth note A3, and a quarter note G3. The bass clef has a quarter note B1, an eighth note A1, and a quarter note G1. Measure 32 has a treble clef with a quarter note A3, an eighth note G3, and a quarter note F#3. The bass clef has a quarter note A1, an eighth note G1, and a quarter note F#1. Dynamics include *pp* in measure 31. *m.s.* and *m.d.* markings are present in measure 31. An 8-measure rest is indicated in the bass clef of measure 32.

Зміст

Передмова	3
Аналіз циклу «12 прелюдій і фуг у мінорних тональностях». Методичні рекомендації	4
Прелюдія і фуга c-moll	8
Прелюдія і фуга cis-moll	10
Прелюдія і фуга d-moll	12
Прелюдія і фуга es-moll	14
Прелюдія і фуга e-moll	17
Прелюдія і фуга f-moll	21
Прелюдія і фуга fis-moll	24
Прелюдія і фуга g-moll	26
Прелюдія і фуга gis-moll	30
Прелюдія і фуга a-moll	33
Прелюдія і фуга b-moll	37
Прелюдія і фуга h-moll	39
Зміст	41